

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
S E N A T

SENAT
BIROUL PERMANENT
Nr. 1213
Data 3.05.2004

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări
Nr.XXIII/359/2004

RAPORT

***privitor la Decizia nr.100 din 9 martie 2004 a Curții Constituționale,
referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.362
alin.(1) lit.c) din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul
Oficial nr.261 din 24 martie 2004***

În ședința din 28 aprilie 2004, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a luat în examinare *Decizia nr.100 din 9 martie 2004 a Curții Constituționale, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.362 alin.(1) lit.c) din Codul de procedură penală*, publicată în Monitorul Oficial nr.261 din 24 martie 2004, și a constatat următoarele:

- Prin Decizia menționată, pronunțată în Dos.505/D/2003 al Curții Constituționale, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de Andrei Horia Ursu în Dos. Nr.40/2003 al Curții Militare de Apel și de Nicolae Badea în Dos.4157/2003 al Tribunalului Teleorman, Secția Penală, și a constatat că dispoziția „**în cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, dar numai în ce privește latura penală**”, din cuprinsul art.362 alin.(1) lit.c) din Codul de procedură penală, este neconstituțională.
- Pentru a pronunța această decizie, Curtea Constituțională a reținut considerentele Curții Militare de Apel și ale Tribunalului Teleorman, Secția penală, care au considerat excepția ridicată în fața acestor instanțe ca întemeiată, deoarece textul vizat este contrar prevederilor art.16 alin.(1), art.21, 24, 49 alin.(1) și art.123 din Constituție. Textul vizat creează o inegalitate evidentă între partea vătămată și inculpat, după cum acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, sau din oficiu, ceea ce este neconstituțional față de textele menționate mai sus;
- Partea vătămată are și interes legitim, ca și posibilitatea de a contribui la stabilirea adevărului și la aplicarea corectă a legii.

Curtea Constituțională și-a însușit aceste considerente și a adăugat la acestea următoarele:

- Limitarea stabilită de art.362 alin.(1) lit.c) a dreptului părții vătămate este contrară principiului egalității în drepturi prevăzute de art.16 alin.(1) din Constituție, deoarece partea vătămată este pusă în situație de inferioritate procesuală față de inculpat, care are dreptul de a folosi nestingherit și necondiționat căile de atac.
- Este inadmisibil ca inculpatul să poată folosi calea de atac a apelului, iar victima infracțiunii comise de el împotriva ei, să nu aibă același drept.
- Cu cât infracțiunea comisă de inculpat este mai gravă, mai ales prin urmările sale, cu atât și interesul părții vătămate este mai legitimat în proces și în calea de atac a apelului.
- Dreptul părții vătămate de a ataca cu apel hotărârea pronunțată nu afectează cu nimic rolul Ministerului Public în procesul penal, ci dimpotrivă, partea vătămată poate contribui la corecta stabilire a faptelor și la justa aplicare a legii.
- În mod constant, Curtea Constituțională a statuat că „există violarea principiului egalității și nediscriminării atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite.” (vezi Decizia 107/1 noiembrie 1995)
- În același sens s-a pronunțat Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) care, aplicând principiul nediscriminării prevăzut de art.14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a stabilit că „orice diferență de tratament făcută de stat între persoane aflate în situații similare trebuie să își găsească o justificare obiectivă și rezonabilă.”
- În conformitate cu art.124 alin.(2) din Constituție **„Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți”**, iar conform art.21 alin.(1) din Constituție, **„Orice persoană se poate adresa Justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime”**, iar alin.(2) din același articol precizează că **„Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.”**
- Prevederile art.53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți nu sunt aplicabile în cauza examinată.

Pentru aceste considerente reținute rezumativ, Curtea Constituțională a decis că art.362 alin.(1) lit.c) din Codul de procedură penală, în redactarea **„în cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, dar numai în ce privește latura penală”**, este neconstituțional.

În consecință și în baza art.147 alin.(1) și (4) din Constituție, textul constatat ca neconstituțional își încetează efectele juridice la 45 de zile de la data publicării deciziei Curții, adică de la 24 martie 2004, în Monitorul Oficial nr.261 Partea I și dacă, în acest interval de timp, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile constatate ca neconstituționale cu dispozițiile Constituției.

Textul constatat ca neconstituțional trebuie eliminat din cuprinsul art.362 alin.(1) lit.c) și în locul acestuia trebuie înscris în art.362 alin. 1) lit.c) textul corespunzător tratamentului juridic egal al părții vătămate cu inculpatul, adică textul similar celui de la art.362 alin.(1) lit.a), pentru egalitate de tratament și nediscriminare în fața legii.

Față de cele menționate, art.362 alin.(1) lit.c) urmează să aibă următorul cuprins:

c) partea vătămată, în ce privește latura penală și latura civilă”.

În acest sens, s-a adoptat raportul de admitere, de eliminare din textul art.362 alin.(1) lit.c) a textului declarat neconstituțional și de înlocuire a acestui text cu cel menționat supra, și repetăm:

Art.362 alin.(1) lit.c) va avea următorul cuprins:

c) partea vătămată, în ce privește latura penală și latura civilă”.

Drept urmare, supunem spre dezbateră și adoptare Plenului Senatului, prezentul Raport de admitere a excepției de neconstituționalitate, cu eliminarea din textul art.362 alin.(1) lit.c) a dispoziției constatate ca neconstituțională și redactarea art.362 alin.(1) lit.c) în cuprinsul menționat.

În raport cu obiectul de reglementare și în conformitate cu art.73 alin.(3) din Constituția României, legea face parte din categoria legilor organice și urmează a fi adoptat potrivit art.76 alin.(1) din Constituție.

PREȘEDINTE,

Senator ARISTIDE BOIBU

SECRETAR,

Senator ION PREDESCU

București, 28 aprilie 2004